

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/156/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1112206412
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Valéria Kleinová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2013:1112206412.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľa: C.. Y. X., N., P. XX, XXX XX C. P. Y., proti odporcovi: F. E. - U. F. F. E., Ž. O. XX, XXX XX V., o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, na odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I zo dňa 15. februára 2013, č.k. 16C 47/2012-92, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e.**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa nepriznal navrhovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov. Na základe žiadosti posudzoval podľa ustanovenia § 138 O.s.p. jeho osobné pomery. Z potvrdenia o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch vyplynulo, že navrhovateľ je vyštudovaný v odbore ekonómia, je zamestnaný vo funkcii navrhovateľa s pracovným pomerom na neurčitý čas, pričom jeho príjem za posledný polrok predstavuje sumu 639,32 EUR, iný príjem nemá, nevlastní nehnuteľnosti, ani motorové vozidlo. Ďalej mal súd za preukázané, že má pohľadávky vo výške 242.594,67 EUR, 2.208,057 EUR, 22.560,- EUR vymáhané v konkurze 3K 42/2010, ďalej má pôžičky v sume 11.391,23 EUR, 13.366,44 EUR, 10.049,13 EUR, 2.157,26 EUR a 2.689,19 EUR uplatnené v konkurze 3K/42/2010. Na stravu a oblečenie mesačne minie sumu 250,- EUR, 86,- EUR na cestovné do zamestnania a výdavky na lieky predstavujú sumu 30,- EUR, je ženatý a manželkin príjem je 520,- EUR mesačne a nemá žiadne vyživovacie povinnosti. Zistil, že navrhovateľ je zapísaný ako jediný spoločník a konateľ v spoločnosti U. P. spol. s r.o., IČO: XX XXX XXX, pričom výška vkladu navrhovateľa v obchodnej spoločnosti je 783.376,48 EUR. Mal za to, že navrhovateľ opodstatnenosť svojej žiadosti nepreukázal dostatočne, keďže neuviedol skutočnosti, ktoré by odôvodňovali záver, že je v situácii, v ktorej by platenie súdneho poplatku malo za následok ohrozenie jeho sociálnych a majetkových pomerov do takej miery, že by bola ohrozená jeho životná existencia alebo existencia osôb na neho odkázaných. Uviedol, že navrhovateľ má pravidelný mesačný príjem zo zamestnania, je registrovaný v obchodných spoločnostiach ako spoločník a konateľ a má tak možnosť získať finančné prostriedky na zaplatenie súdneho poplatku bez toho, aby sa ocitol v hmotnej núdzi. Mal za to, že samotné vyhlásenie konkurzu na majetok navrhovateľa nie je okolnosťou, ktorá by preukázala existenciu majetkových pomerov účastníka, pre ktoré by bolo možné priznať oslobodenie od súdneho poplatku a nie je dôvodom na oslobodenie od súdnych poplatkov. Vzhľadom na majetkové pomery navrhovateľa, na predmet sporu a zákonné ustanovenia súd prvého stupňa dospel k záveru, že u navrhovateľa nie sú splnené podmienky na oslobodenie od súdnych poplatkov, nakoľko to nezakladajú jeho majetkové pomery.

Proti uvedenému uzneseniu podal navrhovateľ riadne a včas odvolanie, nakoľko súd prvého stupňa právne a vecne pochybil pri vyhodnocovaní podania navrhovateľa zo dňa 25.01.2013, ktorým sa domáhal oslobodenia od súdnych poplatkov. Uviedol, že jeho čistý príjem je 639,92 EUR, pričom na stravu a oblečenie mesačne minie 250,- EUR, na cestovné do zamestnania 86,- EUR a na lieky 30,- EUR. Disponibilný zostatok predstavuje 273,92 EUR. Jeho manželka má čistý mesačný príjem 520,-

EUR, pričom na stravu a oblečenie mesačne minie 250,- EUR, na cestovné do zamestnania 82,- EUR a na lieky 42,- EUR. Disponibilný zostatok predstavuje sumu 146,- EUR. Uviedol, že okrem toho musí dotovať povinne účet správcu konkurznej podstaty vo výške 160,- EUR, pričom mu zostane iba 113,92 EUR. Poukázal na to, že požadovaný poplatok súdu predstavuje sumu 1.056,- EUR, pričom ide zjavne o nezvládnuteľný nepomer, ktorý nie je možné legálne zvládnuť. Uviedol, že spolu s manželkou žije u svojej dcéry s jej značnou finančnou toleranciou a vďaka vleklému konkurzu sa doposiaľ nepodarilo speňažiť k dnešnému dňu žiadnu z pohľadávok, vďaka dlhotrvajúcim incidenčným sporom s hlavným dlžníkom. Pokiaľ ide o existenciu spoločnosti U. P. sP. so základným kapitálom 783.376,48 EUR uviedol, že ide o základné imanie, ktoré je kryté pohľadávkou voči F. vymáhanej v súdnom konaní č.k. 23Cb 12/2010, pričom žaloba bola podaná v roku 2008 a doposiaľ sa neuskutočnilo ani jedno pojednávanie, a to napriek výzvam o odstránenie prieťahov. Mal za to, že spoločnosť sa ocitla vo finančnej situácii, kedy jediným východiskom je riešenie jej zániku. Postup súdu prvého stupňa je podľa neho postupom, ktorým porušuje ústavné právo navrhovateľa na súdnu a inú právnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Navrhol, aby odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa tak, že navrhovateľovi prizná oslobodenie od súdnych poplatkov.

Odvolací súd prejednal vec podľa ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy spočíva v oprávnení každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde. Právo na súdnu ochranu však nie je absolútne. V záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha obmedzeniam, resp. podmienkam (čl. 46 ods. 4 v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy), medzi ktoré patrí aj zaplatenie súdneho poplatku podľa ustanovení príslušného zákona. Zákonná procesná úprava občianskeho súdneho konania tak zveruje súdu príslušnému na konanie v konkrétnej veci právomoc zaistiť naplnenie účelu základného práva na súdnu ochranu osoby, ktorá sa podaním návrhu na začatie konania súdnej ochrany domáha v situáciách, v ktorých by výška súdneho poplatku vzhľadom na osobné, majetkové a príjmové pomery takejto osoby predstavovala reálnu a objektívnu prekážku prístupu k súdu v rozpore s účelom a zmyslom práv zaručených v čl. 46 ods. 1 Ústavy a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Podľa § 138 ods. 1 veta prvá O.s.p., na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

Toto zákonné ustanovenie je zamerané na ochranu účastníkov, ktorí by pre svoje sociálne, zárobkové a majetkové pomery bez ohrozenia svojich základných životných potrieb nemohli uplatňovať alebo brániť svoje právo. Pre posúdenie dôvodnosti priznania oslobodenia od súdnych poplatkov v zmysle neho sú teda rozhodujúce predovšetkým majetkové, zárobkové a sociálne pomery účastníka, ale aj výška súdneho poplatku a povaha nároku. Pri fyzických osobách súd prizná oslobodenie od súdnych poplatkov len vtedy, ak by účastník nemohol poplatok zaplatiť bez ohrozenia svojej výživy, resp. výživy osôb, ktoré je zo zákona povinný vyživovať a jeho zaplatením by sa mohol dostať do stavu hmotnej núdze. Súčasne musí byť splnená aj druhá zákonná podmienka ust. § 138 ods. 1 O.s.p., a to, že nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva.

V prejednávanej veci sa navrhovateľ domáha proti odporcovi ochrany osobnosti formou ospravedlnenia a náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 33.000,- EUR. S navrhovateľom predloženého potvrdenia o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch vyplýva, že navrhovateľ je ženatý a zamestnaný s pravidelným čistým mesačným príjmom 639,92 EUR. Súd prvého stupňa v danej veci podľa odvolacieho súdu bral do úvahy všetky skutočnosti týkajúce sa majetkových pomeroch navrhovateľa zistené z predložených dokladov a porovnal ich s výškou súdneho poplatku (1.056,- EUR) a dospel k správneému záveru, že nie sú splnené podmienky pre oslobodenie navrhovateľa od povinnosti zaplatiť súdny poplatok za podaný návrh. Vzhľadom na osobné a majetkové pomery navrhovateľa, zaplatenie súdneho poplatku nepredstavuje tak citeľný zásah do jeho finančnej situácie, ktorý by bol objektívne spôsobilý ohroziť zabezpečovanie ich nevyhnutných potrieb. Vzhľadom na tieto skutočnosti možno teda aj podľa odvolacieho súdu od navrhovateľa spravodlivo požadovať vo veci zaplatenie súdneho poplatku. Pre úplnosť treba uviesť, že aj keď v prípade navrhovateľa nejde o prípad, kedy by zaplatenie súdneho poplatku na svojom životnom štandarde nepocítil, nejde u neho o takú

situáciu, že by len pre aktuálne výdavky nemohol v súdnom konaní brániť svoje práva, najmä ak berúc do úvahy to, že navrhovateľ podal návrh na 29.02.2012, a teda mal dostatok času si predmetné finančné prostriedky na zaplatenie súdneho poplatku zabezpečiť, prípadne si ich mohol ušetriť zo svojho disponibilného zostatku.

Odvolací súd preto z vyššie uvedených dôvodov uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Toto uznesenie Krajský súd v Bratislave prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.